

CENA lista: U preplatu za čitavu god. K 48—, za polugodište K 24—, tromesečno K 12—, mesečno K 4—, u maloprodaji 16 fil. pojedini broj. OGLASI primažu se u upravi lista Piazza Carli i Tisak Jos. Krmptiča.

HRVATSKI LIST

Izlazi svaki dan u 5 sati ujutro.

Vlasnik i izdavač dr. Lovro SCALIER, odvjetnik, Pula, Viale Carrara 9. (Narodni Dom). Uredništvo Via Sissano 24. — Odgovorni urednik Ivan MARKON, Pula. — Rukopisi se ne vraćaju. Ck. rač. aus. post. št. 26.795.

Godina IV.

U Puli, ponedjeljak 9. decembra 1918.

Broj 1228.

Jugoslaveni Pule i okolice!

Dužnost je vaša, da pomognete potrebnijoj srpskoj braći. Ona su to i savredila — ona su nam isvojila slobodu. Darove u robe (sve valja da je čisto!) i novcu prima svaki dan „Društvo Jugoslavenskih žena u Puli“, Narodni Dom II. kat od 9—12 sati prepodne i od 2—6 popodne.

svoju povesat nastojahu da se okupe. Godine 1815., 1848. i 1878. pogaženi su njihovi pokreti. Godine 1907. jača je srpska narodna organizacija. Traži od Austro-Ugarske da isprazni okupirane zemlje. Medjutim ona ne može da zapreči, da monarhija pokuša uneti razdor između Srba i Hrvata i da ne iskoristi prilike, u svrhu da zavlada Bosnom i Hercegovinom. Ne može zaprečiti, da se Austrija ne opre car-narskom savezu srpsko-bugarskom i ne predobije Bugare, da skrše balkanski savez.

Ova politika, obnova politike Metternicha, ruši se danas, zajedno s carsvom, koje ju je izmislilo. Narodi Jugoslavije, kojima će ustanak Srbije pospešiti uskrsnuće, predstavljaju etničko jedinstvo, zajedničku narodnu umetnost, slične predaje. S druge strane, zemlje, koje oni posjeduju nastavljaju kompaktno gospodarsko jedinstvo, Hercegovina, Crnagora, Hrvatsko i Dalmatinsko primorje ne bi mogli opstojati bez Srbije, bez Bosne, a nadalje bez Slavonije, plodnih zemalja, koje ih ishranjuju.

Nacionalni problem, koji će Srbija morati rešiti neposredno iza svoje pobjede, pokazuje dakle jednu materijalnu osnovu veoma sigurnu. Stvarajući državu, koja postaje homogena gospodarska jedinica, spajajući zemlje, koje stoje za jednom jedinstvenom nacijom, nova će Srbija doneti Evropi garanciju mira na Balkanu i opreti će se prema zavetu izraženu od Jugoslavenske omladine u jednom važnom manifestu, svakom novom udaru Nemaca protiv Istoka.

Je li time rečeno, da se Jugoslavija ne će nameriti na nikakovu zapreku u svome stvaranju?

Glasovi se podižu, koji sumnjaju, da se Srbija, u svom reorganizatornom delu, ne pokaže zakonodavno i administrativno odveć centralistički. Izvesne skupine predlažu sljubljuvanje Jugoslaviji, uz uvjet, da prisvoji federativni oblik za novu državu, uz samoupravnu organizaciju naroda, koji je sudjeljavaju. Držeći da mogu ovladati idejama, izraženim od g. predesdnika Wilsona pojednaci prosveduju protiv Krfskog ugovora, i nabacuju misao, da se svaki deo Jugoslavije pozove, da sa sobom slobodno raspolaže.

Medjutim se mora primetiti, da je Krfski pakt, potpisan u mesecu srpnju 1917. i koji je ustavotvorni akt Jugoslavije, bio odobren u svoje vreme od sviju organizacija srpskih, hrvatskih i slovenskih, koje su imale svoje selo u Evropi i Americi.

Krfski pakt formuliša načela, na kojima će biti ustanovljena nova država, no ostavlja konačno uređenje pitanja konstituantni.

Nakon što je slavno izvršila svoj vojnički zadatak, Srbija, kako se vidi, ide u susret da izvrši jedno znatno delo u krilu svoje nacije.

Velika i lepa dužnost. Ovaj narod, čije se sve legende okupljaju oko heroja, koji se žrtvovahu za slobodu, ostat će veran svojoj prošlosti. Srpska zastava, koja se danas viđe nad Beogradom, javlja svetu, da se zločin poražen, spušta u provalije historije, i da se Srbija, pobediteljica, priprema da pruži svetu primjer naroda, ujedinjena u delu civilizacije, što ju očekuje. („Journal de Genève.“)

na prvo mesto postaviti pitanje; da li monarhija ili republika, nego se mora u prvom redu pitati: kako će biti iznutra izgradjena ta monarhija ili republika. Realna politika postavlja se na temelj realne izgradnje države SHS. na demokratskim principima, koji moraju prodreti u svaki kutič. Narod mora vladati, narod zakone stvarati, narod sam sobom upravljati. Za sve državljane mora biti jednaka sloboda. Posve je sporedno pitanje, da li sedi na vrhovnom stocu čovek s krunom ili crnim cilindrom, kako je to običavao govoriti pokojni apostol Jugoslavije dr. Janez Krek.

Sporedna je stvar izvanja forma države, a glavno je unutarnja sržika.

Mi smo duboko uvereni, da u naše intelligencije i u našega naroda imaće toliko opreznosti, uvidjavnosti i zrelosti, da se ne ćemo dati zavesti na strampuvice.

I povesat nam mora biti učiteljicom. Radi nezrelosti svojih političkih vodja proinašili smo mi najvažnije momente, pa zar da to i danas učinimo?

Pitanje o unutarnjoj izgradnji države SHS. tako su važna i velika, da se dađu rešiti samo ozbiljnim raspravljanjem, a ne demagoškim govorima na skupštinama, koji raspiruju strasti.

Attraverso l'Istria in ferrovia.

Pod ovim naslovom piše neki Corrado Marchi stvari, koje će i naše čitatelje zanimati. U članku „Verso Pola romana“ kaže ovo: „Mnogo sme železničkih stanica minuli, koje nose barbarska imena, a stanje je njihovo žalosno. Skoro će biti prekrštene i popravljene. Na nekojima je ime nemačko i talijansko — u poslednje vreme — bilo zamjenjeno samim imenom „slavo“, i to s takovom pripravnosću i brutalnosću, kakvu ne bi bila — to mi pričaju ljudi, koji su videli te prizore — ni Austrija znala upotrebiti. Eto nas u Pazinu, u srcu Istre, u kojoj tvrdjavi talijanstva. . . . Borbe općine Pazin protiv prodiranja austrijskog i hrvatskog su beskonačne. Svaki čim bivše austrijske vlade, koji je išao za tim, da promeni bitne crte općine, bio je odmah neutralizovan protivnim inicijativama. Grad ima dve gimnazije; tako su blizu jedna drugoj, da se gotovo dotiču. Prva je ona provincijalna, nemačka gimnazija (I), a druga općinska (I) — talijanska. Sva mesta — apsolutno sva mesta i mesta na zapad od Pazina prema obali od Poreča do Rovinja. Fazane, Stinjana — imaju isti belež. Isti duboki znak domovine romanske i venetske. Ako ima oaza slovenskih i hrvatskih, ima ih samo više prema istoku, u kratkom pojasu, koji deli doline Raše i Orutta (?) od obale — a i ta je „italianissima“ od Opatije do Reke — prema istoku i prema jugo-zapadu od Opatije do Lovrana, Mošćenica, Labina više dele prema rtu Promontore.“ — Razume se u cirografiju!

Zadaće posle rata.

(Konac.)

Trgovачki i poslovni život stalno ne će se moći na dugo zadovoljiti ovakvim sredstvom plaćanja, osobito, kad nemamo nikakove sigurnosti, da ne će štamparija Austro-ugarske banke i unapred ostati u delatnosti te da neće izgledjeti Beč u svojoj teškoj i tužnoj agoniji promeniti svu raspoloživu hartiju u banknote i odneti iz naše države naše zalihne hrane, bacajući nam za to hrpe i hrpe slika onih lepkih ženskih glava sa lažnim obećanjima.

Držimo, da je stalno, da će se do malo u trgovачkom životu uočiti, da se poslovni sklapanje u jednoj strani valuti, prama kojoj ćemo imati potpuno poverenje, biće švajcarski franki ili američki dolari.

Nego ni ovaovo sklapanje posala ne će nas moći potpuno zadovoljiti, svakako ne na duže vremena. Razlozi tome jesu s jedne strane okolnost što naša državna vlast ne će imati na dotičnu novčanu organizaciju nikakova upliva, s druge strane stanovnici naše države ne će imati mogućnost, da dodju do one količine novca, koja im treba, pa bi moralo ovakovo uređenje imati za posledicu pre ili kasnije najtežu novčanu krizu.

Mi trebamo dakle naš vlastit novac, a to mora da bude zlatan novac. Zašto imati baš zlatan novac, to je teza, koja se u kratko ne može dokazati. Samo toliko ćemo reći, da zlatan novac treba radi dvaju uzroka: prvi je uzrok ograničen na samu državu, drugi se uzrok tiče i z. međunarodnog plaćanja naimte, kada se u međunarodnom prometu mora roba platiti u drugoj državi nego u onoj, u kojoj je bila proizvedena.

Republika ili monarhija.

Mi smo od uvek vikali, da otvoreno i iskreno govorimo, pa ćemo to učiniti i u ovoj prigodi.

Jednom za uvek moramo odbaciti politiku fraza, tradicionalnih formi, a prigrliti politiku realnih osnova bez predrasuda. Svaka imperijalistička natruha mora se posvema izbrisati iz našega računa.

Najpre nas socijalni, financijski, agrarni, kolonizatorski problemi zaokupljaju. Čitavo lice naše slobodne države treba preporoditi, obnoviti, uskrsiti iz mrtvih. Pred nama stoji ruševina, iz koje se mora za kratko vreme izdignuti državna gradjevina sa svim modernim zahtevima. Pred našim se očima odigravaju scene nemira, koje duboko zadiru u naš socijalni i gospodarski život i vapiju poput onoga u pustinji za što skorijom reformom in membris et in capite. Naše široke mase site su do grla politike nezrelih fraza, deklamacija, doktrinarskih dogma. One odlučno traže, da se već jednom započne i u nas voditi politika realnih poteza s realnim rezultatima. Osim svega toga stari naš sused na Jadranu vrebja iz zasede, da nam ugrabi stolejno blago, da nas odseče i preda polaganom umiranjju.

Uza sve te činjenice i te važne probleme mi si ipak dozvoljavamo luksus, da se prema običaju starog temperamenta premo o državne forme, da sporedna pitanja naše nacionalne politike bacamo na prvo mesto, u prvui vatru. Neodgovorni faktori znadu tuđe raspravljati s foljkim sangvinističkim gestama, da bi mogli u bludnju mnoge zavesti i u velike škoditi našoj nacionalnoj stvari.

Kad se vodi diskusija o monarhijskoj ili republikanskoj formi države SHS, onda se ti ne može

Pobjednička Srbija.

Beograd se povraća svom narodu. Nedavno preplavljen austro-ugarskim četama i podvrgnut najsvrovijem režimu, danas ponovo dobiva svoju slobodu. Zapovednik prve srpske armije, terajući pred sobom carevu vojsku, svečano je ušao dne 1. studenoga u prestolnicu.

Obnovljena Srbija zauzima malo po malo mesto, s kojega je hteo moćni sused da je makne. Jučer još begunac, kralj Petar ulazi kao pobjednik i čuje, kako iz njegove drage zemlje niču herojske legende i bugarkinje, koje slave njegove patnje i njegovu slavu.

Tako se rasplinjuje ponosni san Austrije. Uzalud su Habsburgovci nastojali da gurnu na stranu malog suseda, koji im je ometao put na Solun. Uzalud su oni kršili njegove čežnje, anektirajući 1908. Bosnu i Hercegovinu, i pred očima same nehajne Evrope. Uzalud su mu zatvorili Jadran nakon balkanskog rata 1912.—1913. Uzalud su, nakon pokušaja da učine od njega vazala u ekonomskom pogledu, oborili se na njega s nožem u ruci, da ga zakolju.

Uzalud. . . . Danas su ustrajni i rodoljubivi seljaci savladali svog protivnika, i pevajući idu svojim stanovima i svojim seocima. Sutra će, posred ruševina da nanovo poniknu „zadruge“, obiteljska udruženja, gde dedita živi na grudii, što ju obradjuje, zajedno sa svojim potomcima.

Nu Srbiju čeka velika zadaća. Jugoslaveni gledaju u nju s ljubavlju i čežnjom. Oni žele da se s njom ujedine u jednu državu, u kojoj će, poštujući njihovu narodna obilježja, stvoriti novu silu, kadru da stavi, prema osnovi svojih institucija, malo reda na Balkanu.

Politički odeleni, tvorili bi Srbi, Hrvati i Sloveni, kad bi se ujedinili, državu od 12 miliona stanovnika, koji govore istim jezikom i iste su rase.

U prometu unutar vlastite države zlatan je novac potrebit, pošto zlatu (ali i srebrol) imade najbolja svojstva, e da bude onim dobrom, uz koje se obćenito promjenjuju produkti pojedinih članova države. Ne kviri se prema svome volumenu, predstavlja veliku vrednost, a opet vrednost njegova tekom povesti čovečanstva nije bila podložna velikim ali naglim promenama te njegova nova produkcija uvek je do sada nekako usput išla s porastom potražbe za njim.

U prometu pak međunarodnom, za međunarodno plaćanje, potrebno je, da budemo mi imali zlatan i baš zlatan novac, pa bi naša vanjska trgovina znatno trpela, kad bi morali u međunarodnom prometu naš nezlatan novac uvek obračunavati u vanjskom zlatnom novcu, u toliko više, što bi mogla slučajna promena vrednosti između kovine, našeg i one tuđjeg novca oštetiti bilo našeg bilo tuđjeg trgovca, a to bi opet naše i tuđe trgovce odvracalo od toga, da sklapaju uz povoljne i normalne uvete trgovačke poslove u međunarodnom prometu. Baš zato su uvele u 19. stoljeću razne evropske države zlatan novac, što je Engleska, koja je imala najveću međunarodnu trgovinu, imala i ona zlatan novac.

Domaće vesti.

Otvorenje hrvatskih škola u Puli. Od ponedjeljka dalje otvorene su naše škole na Velom Vrhu, u ulici Verudella br. 20, u ulici Sissano (Vila Stipek) i u Narodnom Domu.

Oni roditelji, koji su upisali svoju decu za školu u ulici Bezenghi neka šalju decu u školu u Narodni Dom. Škola u ulici Bezenghi je još zapremljena od vojništva, za to ne možemo ovu školu za sada otvoriti.

Što pre otvorit ćemo školu i u Šijani.

Roditelji, šaljite Vašu decu u naše škole i Za fond „Hrvatskog Lista“. V popravak, ker so njihova imena pomotana ali zlobno brez njih vednosti prišli med darovalce za Dante-a, polagata v fond ubogemu, vsaki dan od cenzorja bičanenu „Hrvatskemu Listu“, po 5 lita Albrecht Ivan in Drekonja Miha.

Dnevne vesti.

Delegati otoka Raba i Krka u Rimu. Došli su u Rim, da svečano potvrde zavet njihovih rođenh gradova, dott. Stefano Nicolò Petris i dott. Oddone Pozzo-Balbi. I Rab i Krk, „due italiani-sime cittadine adriatiche“, već su se izjavili po pravu samoodredjenja, kao i Reka, „con voto plebiscitario la loro anessione al Regno d'Italia“. Već su otoci „sotto la protezione del tricolore“, a Italija je ovamo poslala vojnike, „perchè tutte lasse l'italianità dell'isola (misli se Rab) contro le soprafazioni del nazionalismo e del bolscevismo errato.“

Propaganda u Italiji „per il diritto dell'Italia al possesso integrale della Dalmazia“ vrši se na sve moguće načine. Rimski „Fascio Romano“ priredjuje predavanja. Juče, 7. o. m. je splitsanin Alessandro Budan, podpredsednik društva „pro Dalmazia“, držao predavanje s projekcijama „per illustrare la millenaria italianità della sua terra.“

Kaos u Nemačkoj. Bern, 3. dec. Položaj je u Nemačkoj vrlo zamršen. Radničko i vojničko veće ne će da se pokorava zapovedima vlade. Ni u Berlinu ni u provincijama ne priznavaju centralnog veća. „Sovjet“ u Nene Köln, predgradu Berlina, čini se da je socijalizovao banke te hoće da socijalizuje i kuće. Istodobno su buknule u mnogim tvornicama stavke koje idu za tim, da socijalizuju industrije. Uverava se, da je grupa „Spartak“ uzela u ruke radiotelegrafsku stanicu u Berlinu, te da širi vesti, koje prikazuju Eberta kao „leader-a“ protirevolucije. Razne informacije tvrde, da se je položaj Hindenburgov silno učvrstio tako, da se drži, da je stari maršal danas središte monarhističke struje, koja hoće da zagospoduje u Berlinu. Radi se o zaveri, u kojoj su sudelovali generali Eberardth, Bohem, von Einem i Gallwitz. Glavni stan, kome su još uvek na čelu Hindenburg i Groener, mora da nešto o tome zna, jer nije još vladi predložio nacrtu za demobilizaciju vojske. Uspeli revolucije od 1918. bit će po svoj prilici isti koji i oni od god 1848.

Gradjanski rat u Nemačkoj? Paris, 3. dec. „Matin“ piše: Ne budu li veća vojnika i radnika, koja se moraju sastati u Berlinu, pristala na sastav konstituante, Liebknecht će doći na kormilo i mi ćemo gledati gradjanski rat. Ovo tužno stanje tumači i držanje Kurt Eisnera, predsednika bavarskog veća. Kurt Eisner je jedina osoba, koja nastoji da se reši nemačkog kaosa, ali se bojimo, da ne će uspjeti da uspostavi red u unutrašnjosti, a bez takvog reda je isključen svaki internacionalni ugovor s Nemačkom.

Nova rumunjska vlada. Jassy, 4. dec. Nova je rumunjska vlada ovako sastavljena: Predsedništvo i vanjski poslovi general Coduta; unutarnji poslovi general Faltioano; rat general Grigorescu; nastava Petar Poni; javne gradnje Andjen Saligny; poljedelstvo Fotin Enescu; financije Oskar Kiriacescu; pravda Bazdugan; trgovina Cotescu; ministri bez listnice za Besarabiju Inonetz i Ciucoreano.

Izjava Clemenceau-a. London, 3. dec. Predsednik francuskog ministarskog veća Clemenceau i maršal Foch prisustvovali su juče na veće velikom jednom dočeku u francuskom poslaništvu. Govoreći o miru izjavio je Foch, da mir mora biti zakoniti sin velikog rata te da svatko mora da se seti velike nauke ove borbe.

Bivši nemački vladari ne smeju u Nemačkoj. London, 3. dec. „Daily Mail“ ima vest iz Amsterdama, da je nemačka vlada odlučila zabraniti pristup na nemačko zemljište bivšem caru i bivšoj carici Nemačke.

Bavarska hoće separatan mir? Bern, 3. dec. Prof. Förster, ministar bavarski u Švicarskoj, predat će vladama entente upit za separatan mir. To se zaključuje po najnovijim publikacijama bavarske vlade i po političkom predživotu prof. Förster-a, koji je prijatelj i suradnik Lammascha. Förster je uostalom stari antiprusijanac. On je misljenja, da će Bavarska postići povoljnije uvete mira, odepi li se od Prusije, a složi s nemačkom, Austrijom. Ovo bi rešenje želeli katolici.

Bivši nemački car će biti predan ententi. London, 4. dec. Konferenca u Londonu je jednoglasno zaključila, da se Holandiji preda upit za predaju bivšeg cara i bivšeg prestolonaslednika Nemačke radi povrede narodnog prava za vreme rata.

Prekinuo između republike Chile i Peru. Lima, 1. dec. Sigurno se zna, da je Spupština republike Peru u tajnoj sednici odobrila kredit od nekoliko milijona za mobilizaciju vojske. Iz Washingtona javljaju, da će vlada severo-američkih država u sporazumu s Brazilijom i Uruguajem posredovati medju vladama republike Chile i Peru, da se postigne izvršenje plebiscita odredjenog u Anconskom traktatu glede definitivne narodnosti prepornih pokrajina Tacna i Arica.

Santiago del Chile, 1. dec. Odlučena je mobilizacija rezerva. Brazilski ministar i poslanik Združenih Država obdržavaju neprestane konferenco s ministrom vanjskih poslova u svrhu mirnog rešenja spora s Peru-om.

Santiago del Chile, 2. dec. Saznaje se, da je pučanstvo Putumayo-a i Salaberry-a (rep. Peru) prisililo da se konzuli republike Chile ukrcaju. U Iquique se je obdržala impozantna rodoljubna manifestacija, koja je potrajala 3 sata. Manifestanti su tražili od vlade bazodvlačnu aneksiju provincija Tacna i Arica republike Chile.

Ministarska kriza u Španjelskoj. Garcia Prieto demisijonirao. Madrid, 4. dec. Danas je predsednik ministarskog veća, Garcia Prieto, dao demisiju kabineta u ruke kralju. Vladar je odlučio da će se odmah posavetovati, te je naložio predsedniku veća, neka odmah u carski dvor pozove grofa Romanones. To je on i učinio. Kriza je nastala usle različnih nazora u kabinetu glede pitanja autonomije Katalonije. Grof de Romanones sastaviti novi kabinet s reformistima e katalanistima. On je sklon autonomiji.

Napeti odnosi medju Berlinom i Moskvom. Berlin, 3. dec. Odnosi medju Moskve i Berlina su vrlo napeti. Grupa „Spartak“ navaljuje na Ebert-ovu vladu, optužujući je, da vodi prema Moskvi izazovnu politiku. U Berlinu raste medju-tim delatnost neodvisnih socijalista. Za doba mirovne konferencije spremaju se velike skupštine.

Treba ustrajati kod talijanskih zahteva. „Daily Chronicle“ govoreći o opravdanosti talijanskih zahteva ovo: „Valja ustrajati kod zahteva talijanskih isto tako odlučno kao kod onih Belgije i Francuske, jer ti su zahtevi bistveni uveti zato, da u svetu prevlada red večne pravice.“

Šest milijarda štete u Belgiji. Centralni industrijalni odbor za ispitivanje štete-ceni štetu na industriji usled rata na 6 milijarda i 560 milijona.

Separatistički pokret u Španjelskoj. Paris, 3. dec. „Information“ donosi iz Madrida vest, da su delegati katalonski, kojima je naloženo da predaju vladu upit, koji traži autonomiju Katalonije, bili prihvaćeni od predsednika ministarskog veća, koji si je rezervirao odgovor. Delegati će ostati u Madridu dok se ne svrši diskusija o tom pitanju u komori, koja će početi zasedati buduće sedmice. U političkim je krugovima opisane primljene vrede nepovoljno. Madridska je trgovačka komora odlučila da će prekinuti s Katalonijom sve trgovačke odnose.

Armenija neovisna. Armenski odbor u Italiji je bio izvešten iz Pariza, da je narodno armensko poslanstvo proglasilo neovisnost Armenije u svojih prirodnim i povesnima granicama od Kavkaza do Sredozemnog mora. Proglašenje je javljeno vlada-ma saveznika.

12 nemačkih aeroplana u Švicarskoj s blagom pobeglih vojvoda. Zürich, 3. decembra. Pred nekoliko dana stiglo je u Švicarsku 12 nemačkih letalica. Piloti su bili od mesnih oblasti internirani. Citava je stvar još prekrivena tajnom, ali se čini, da su letalica prenesla blago vojvoda nemačkih zato, da ne budu zapljenjena sa strane poglavica revolucije narihog pokreta.

Nemačkom će se caru suditi. London, 2. decembra. „Times“ veli, da se od nekoliko dana večer ratni kabinet bavlj gornjim pitanjem. U glavnom se sledeće zaključilo: 1. savezničke će države zatražiti da se bivši car estradira iz Holandije; 2. britanska je vlada sklona, da se zauzme, da se izručenje izvrši; 3. nakon izručenja bit će bivši car doveden pred jedan tribunal, da odgovara za svoje zločin protiv čovečanstva.

Protiv boljševizma. Vojničko veće osme nemačke vojske je odlučilo sastaviti jednu zelenu diviziju za osiguranje uzinaka četa i da zapreči širenje boljševizma.

Brest-Litovsk zauzet od Poljaka. Zürich, 3. decembra. Poljaci su uzeli u posed Brest-Litovsk Rumunji napreduju u četavoju Sedmogradskoj. Narodno veće sedmogradske u Gyula-Fehovaru je privatno rezotuctuju, u kojoj se izjavljuje, da se Sedmogradska rastavlja od Ugarske te pripaja Rumunskoj, jamčeći nacionalna prava manjin. Marius Mackensen je još uvek u Nagyszeben.

Daje se u najam

s 1. januara 1919. (rok se može odgoditi) golemi zemljište u Via Promontora. Zemljište je vlasništvo Marinekassina. Ponude s oznakom cen predaju se u zatvorenoj kuverti do 10. t. m. pisarni beleznika dra. Šorli-a.

Daje se p. n. općinstvu do znanja, da se otvorila nova radionica

zlatara i draguljara

u Via Carducci 55, I. kat.

Prima svakakove nove radnje, naručbe i popravke te posrebrivanje odnosno pozlaćivanje predmeta u niske cene.

Kupuje se staro zlato uz dnevne cene.

Za što veći poset moli i preporuča se

Beucich i Grünbaum.

Rascvijenog srca javljaju potpisani svim rođacima, prijateljima i znancima tužnu vest, da njim je premila supruga, majka, keerka, sestra, odnosno svakinja gđja

FRANJICA DROTIĆ rođj. PUHALOVIĆ

dne 8. o. m. u 1 sat po podne nakon kratkotrajne bolesti providjena svetotajstvi sv. vere u 42. godini dobe svoje preminula.

Sprovod kreće danas, ponedjeljak u 3 sata popodne iz kuće žalosti Via Tartini broj 2.

PULA, dne 9. decembra 1918.

Ivan Drotić,
suprug.

Franjo i Laura,
djec.

Franjo Puhalović,
(otsutan) otac.

Tedor, Antun i Rudolf Puhalović,
(otsutni) braća.

Petar Drotić,
(otsutan) svak.

Sv. Misa zadušnica čitat će se dne 14. decembra s. g. u 9 sati popodne u crkvi „Dei Sacre Cuora“.